

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยการรับรู้ผลกระทบและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมของ เยาวชนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดสงขลา ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาการรับรู้ผลกระทบและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้ พืชกระท่อมและสารเสพติดที่มี พืชกระท่อมเป็นส่วนผสม ของนักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดสงขลา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในจังหวัดสงขลา จำนวน 9 วิทยาลัย รวมนักเรียนทั้งหมด 13,455 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นการเลือกตัวอย่างที่ไม่ทราบค่าความน่าจะเป็น (non probability sampling) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (quota sampling) จากนักเรียนในวิทยาลัยแต่ละวิทยาลัย (จิตรภา , 2550) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 1,055 คนซึ่งจำแนกได้ ดังนี้

วิทยาลัย	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	ขนาดตัวอย่าง
วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	4,300	320
วิทยาลัยการอาชีพหลวงประจักษ์ศิลปาคม	2,108	160
วิทยาลัยเทคนิคจะนะ	517	50
วิทยาลัยการอาชีพนาทวี	515	50
วิทยาลัยอาชีวสงขลา	3,000	225
วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา	651	60
วิทยาลัยประมงสงขลาติณสุลานนท์	1,034	80
วิทยาลัยการอาชีพสมเด็จพระเจ้าพะ โคะ	545	50
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา	800	60

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับชั้นเรียน ผลการเรียนในภาคที่ผ่านมา ที่พักขณะที่กำลังศึกษา สภาพสมรสบิดามารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว อาชีพบิดา มารดาและรายได้ของครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ผลกระทบจากการใช้พืชกระท่อม ประกอบด้วยผลกระทบด้านร่างกาย 9 ข้อ ด้านจิตใจและอารมณ์ 7 ข้อ ด้านครอบครัวและสังคม 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ผลกระทบจากการใช้สารเสพติดที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนผสม ประกอบด้วยผลกระทบด้านร่างกาย 9 ข้อ ด้านจิตใจและอารมณ์ 7 ข้อ ด้านครอบครัวและสังคม 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อม

ส่วนที่ 5 สอบถามข้อเสนอแนะในการป้องกันการแพร่ระบาดของกระท่อมและสารเสพติดที่มีพืชกระท่อมเป็นส่วนผสม

ลักษณะคำถามในส่วนที่ 2 – 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ และกำหนดความหมายของค่าคะแนน ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง มีการรับรู้ผลกระทบหรือมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมระดับมากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

มาก หมายถึง มีการรับรู้ผลกระทบหรือมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมระดับมาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ปานกลาง หมายถึง มีการรับรู้ผลกระทบหรือมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมระดับปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

น้อย หมายถึง มีการรับรู้ผลกระทบหรือมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมระดับน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

น้อยที่สุด หมายถึง มีการรับรู้ผลกระทบหรือมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมระดับน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

การพิจารณาแบ่งระดับการรับรู้ผลกระทบจากการใช้พืชกระท่อม และการมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อมของเยาวชนในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ใช้ค่าพิสัยหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทั้งชุด ซึ่งอยู่ระหว่าง 1 – 5 และแบ่งค่าคะแนนเป็น 3 ระดับ แบ่งระดับคะแนนได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีการรับรู้และมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.67 หมายถึง มีการรับรู้และมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.68 - 5.00 หมายถึง มีการรับรู้และมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองระดับมาก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ความตรงด้านเนื้อหา (content validity) คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านที่มีความชำนาญด้านยาเสพติดคือ จิตแพทย์ประจำศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติดสงขลา 1 ท่าน พยาบาลที่มีประสบการณ์ด้านยาเสพติด 1 ท่าน และอาจารย์ด้านวิจัยและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน ความครอบคลุมตรงตามเนื้อหาและนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข

2. ความเที่ยง (reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักเรียนที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลการคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และมีผู้ช่วยคณะวิจัย โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ทำหนังสือขออนุญาตในการจัดทำโครงการและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติดสงขลา ถึงวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาทั้ง 9 แห่ง

2. ทำหนังสือเชิญอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฝ่ายวิจัยและพัฒนาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้ง 9 แห่ง เพื่อชี้แจงโครงการกำหนดเวลา สถานที่ และผู้ตอบแบบสอบถาม

ขั้นดำเนินการ

1. เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง พบนักเรียน ชีแจงวัดอุประสงค์ ของการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิ
2. แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างและอธิบายถึงรายละเอียดวิธีการตอบแบบสอบถาม
3. คณะผู้วิจัยรอรับแบบสอบถามกลับทันที
4. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทุกชุด ก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยเสนอร่างผ่านคณะกรรมการ การวิจัยและพิจารณาจริยธรรมการวิจัยของคณะกรรมการด้านจริยธรรมสถาบันชัยภูมิรักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ชีแจงวัดอุประสงค์โดยสังเขป พร้อมทั้งขอความร่วมมือในเข้าร่วม การวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ และแจ้งให้กลุ่ม ตัวอย่างทราบว่า ข้อมูลที่ได้รับจะเก็บไว้เป็นความลับ การนำเสนอผลวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และไม่ก่อให้เกิดผลเสียแก่กลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย จึงทำการ เก็บรวบรวมข้อมูล หากกลุ่มตัวอย่างคนใดไม่เต็มใจที่จะให้ข้อมูลสามารถยุติการให้ข้อมูลและออก จากการเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ทุกกระยะ ซึ่งการเก็บข้อมูลครั้งนี้ไม่มีเหตุการณ์ดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยประมวลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูล การรับรู้การใช้พืชกระท่อม การรับรู้การใช้สารเสพติดที่มีพืชกระท่อมเป็น ส่วนผสมและข้อมูลด้านพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้พืชกระท่อม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติบรรยาย จำนวนค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม ทั้งรายด้านและรายข้อ
3. เปรียบเทียบระดับการรับรู้ผลกระทบจากการใช้พืชกระท่อมของเยาวชนที่มีข้อมูลส่วน บุคคลแตกต่างกัน โดยใช้สถิติ Independent samples t - test เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ และสถิติการ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) เมื่อเปรียบเทียบหลายกลุ่ม